

JAARVERSLAG 2024

Grenspark Kalmthoutse Heide

Inhoud

Foto: beleefweek landschapswandeling Groote en Kleine Meer

Voorwoord	4
De organisatie in 2024	6
Voortgang projecten per peiler	8
Topnatuur versterken	8
Naar een klimaatadaptief landschap	11
Duurzaam toerisme en recreatie	11
Gebiedseducatie	18
Governance	22
Communicatie	23
Financiën	28
Bijlagen	30
Publicatielijst	34

Beste lezer,

Met veel genoegen presenteer ik u het jaarverslag 2024 van Grenspark Kalmthoutse Heide. Dit verslag toont niet alleen de voortgang van onze initiatieven, maar weerspiegelt ook de onvermoeibare inzet van al onze partners, vrijwilligers en medewerkers. Ik wil mijn dank uitspreken aan iedereen die heeft bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van dit unieke natuurgebied.

2024 stond in het teken van belangrijke stappen richting een duurzame toekomst. Zo hebben we voortgebouwd op de doelstellingen uit ons Masterplan en Operationeel Plan (2024-2030), waarmee we werken aan het versterken van topnatuur, het ontwikkelen van een klimaatadaptief landschap, duurzaam toerisme en gebiedseducatie. Deze gezamenlijke visie vormt een solide basis voor ons werk de komende jaren.

Er zijn waardevolle projecten gerealiseerd, zoals een ontwerp voor een nieuwe fosfaatfilter op de grens tussen Nederland en Vlaanderen en de verdere monitoring van flora en fauna. Onze inspanningen leverden niet alleen concrete resultaten op voor natuurherstel, maar gaven ook een nieuwe impuls aan de bescherming van bedreigde soorten, zoals de grauwe klauwier en de wulp. Ook de opstart van het Interreg MONA-project benadrukt onze ambitie om natuurbehoud en duurzame mobiliteit hand in hand te laten gaan.

Naast de projecten gericht op natuur, hebben we met trots nieuwe gastheren en gastvrouwen verwelkomd, die een belangrijke rol spelen in het duurzaam toerisme in onze regio. Ook de succesvolle organisatie van evenementen zoals de Beleefweek en de Dag van de Stilte benadrukken de kracht van samenwerking en betrokkenheid van onze gemeenschap.

Ik wil een speciaal woord van dank richten aan onze vrijwilligers. Hun tomeloze inzet, van monitoring tot het onderhouden van wandelpaden en het begeleiden van Junior Rangers, maakt een groot verschil. Dankzij hen kunnen bezoekers blijven genieten van dit prachtige gebied.

Tot slot is 2024 ook een jaar van organisatorische vooruitgang geweest. De keuze voor de oprichting van een Stichting van Openbaar Nut markeert een belangrijke stap in het waarborgen van de continuïteit en efficiëntie van ons werk in de toekomst.

Laten we samen blijven werken aan een sterke balans tussen natuur en recreatie, zodat Grenspark Kalmthoutse Heide een waardevolle plek blijft voor mens en natuur.

Ik wens u veel leesplezier toe en kijk met vertrouwen en enthousiasme naar de toekomst.

Met vriendelijke groet,

Martin Groffen
Voorzitter Grenspark Kalmthoutse Heide

Foto: beleefweek insectensafari

Masterplan en Operationele doelstellingen

Voor de werking van Grenspark Kalmthoutse Heide is het Masterplan leidend. Dit plan is in 2023 vastgesteld door de Bijzondere Commissie en vormt samen met een Operationeel Plan de visie voor de werking voor de komende jaren. De volledige documenten van het Masterplan en het Operationeel Plan (2024 – 2030) zijn beschikbaar via onze website:

- [Masterplan](#)
- [Operationeel plan](#)

Het operationeel plan geeft een weergave van de strategische en operationele doelstellingen waaraan Grenspark samen met haar partners de komende periode (2024 – 2030) op inzet.

Doelstellingen in het Masterplan en operationeel plan zijn onderverdeeld in 4 grote pijlers:

- Topnatuur versterken
- Naar een klimaatadaptief landschap
- Duurzaam toerisme en recreatie
- Gebiedseducatie

Foto: veldbezoek bij bioboerderij Kempengoud tijdens de Beleefweek rond soortenrijkdom

Voortgang projecten per peiler

Topnatuur versterken

SD1 Grensoverschrijdende topnatuur met heideroze toekomst

Convenant Water (Werkgroep Water)

In 2024 heeft de werkgroep Convenant Water 3 keer vergaderd namelijk op 16 januari, 18 juni en 17 september. Op basis van een projectsubsidie van de Provincie Noord-Brabant is er in 2024 verder gewerkt voor het realiseren van een fosfaatfilter aan de Steertse Heide, waarbij ook aandacht is voor het herstel van het Evertandven. Eind 2023 werd een bestek uitgeschreven voor een studie. Enkele studiebureaus dienden een offerte in, waarbij Witteveen en Bos het beste naar voren kwam. In maart werd er een terreinbezoek georganiseerd met de partners zodat ideeën uitgewisseld konden worden. Tijdens de zomer is het eindrapport met het ontwerp voor de fosfaatfilter en het herstel van het Evertandven opgeleverd. In het laatste kwartaal van 2024 werd ook de opdracht voor het vergunningentrajec en de begeleiding van de werken uitbesteed en gegund aan Witteveen en Bos.

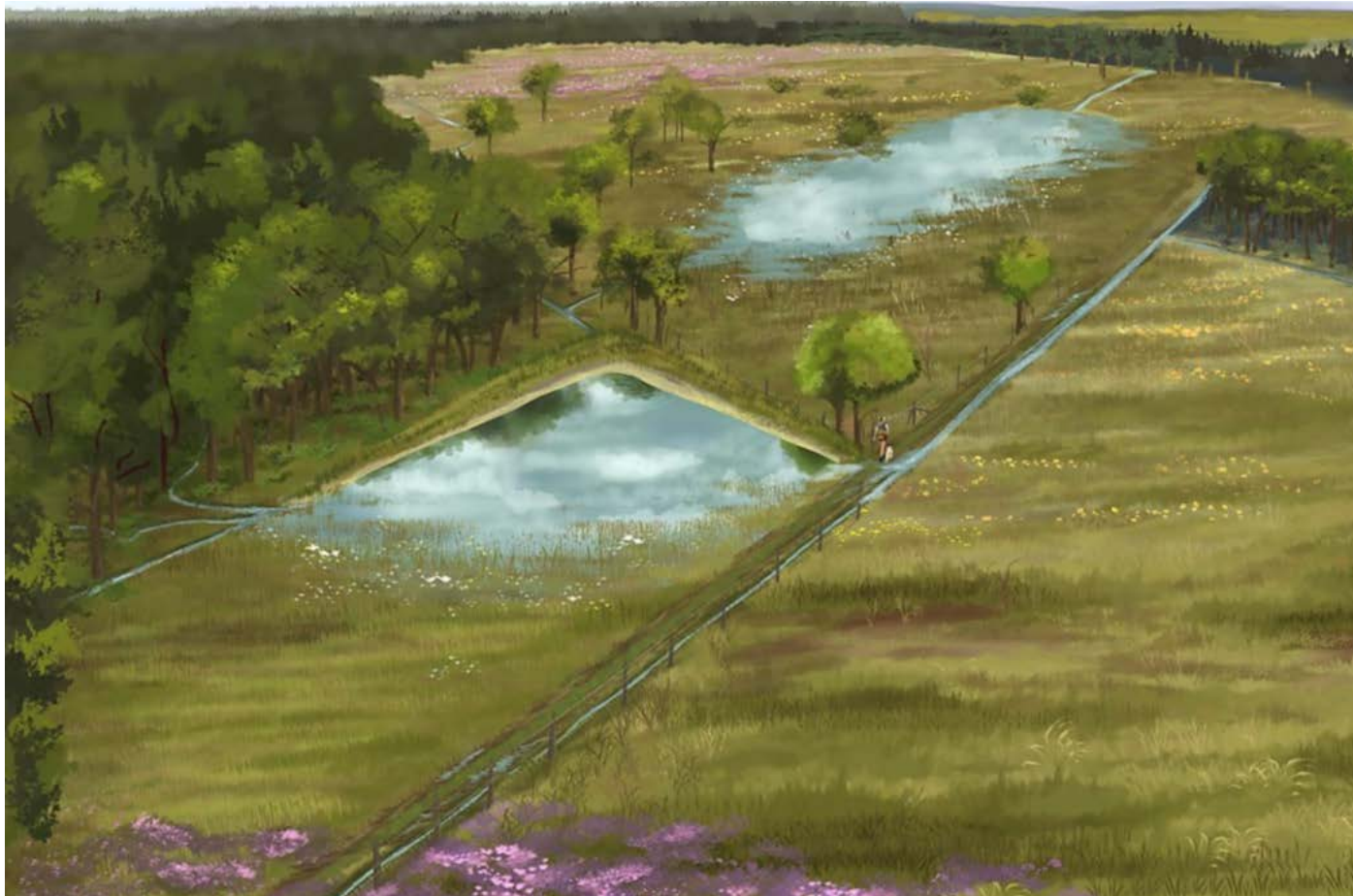

Foto: visualisatie filter uit rapport Witteveen en bos

Versterken samenhang

SD4 Natuurdoelstellingen monitoren

Monitoring

In 2024 werd de systematische monitoring van fauna en flora in het Grenspark Kalmthoutse Heide verdergezet. De langlopende programma's liepen ook dit jaar verder (Planten, Libellen, Vlinders, Amfibieën, Reptielen en Broedvogels). Zowel in het voorjaar (14/2, 21/2, 28/2 en 13/3) als in het najaar (23/10, 30/10, 6/11 en 13/11) is er per soortgroep een bijeenkomst gehouden waarin het verloop en resultaten besproken werden.

Bij de **broedvogelmonitoring** zijn alle soorten in 2024 ingegeven voor het Vennencomplex Kalmthoutse Heide. Een opvallende soort is de grauwe klauwier die meer en meer gespot wordt. Door het natte voorjaar is er hoger broedsucces voor verschillende soorten zoals de dodaars, kraakeend, kuifeend, waterral, watersnip en kievit. Daarentegen had het een negatief effect op de boomleeuwrik, vermoedelijk door minder geschikte nestplaatsen. De roodborsttapuit en veldleeuwrik bleven het goed doen. Het broedvogelrapport is te downloaden op de [website](#). Als extra werd het project "nestbescherming wulp" terug uitgevoerd. De nestbescherming had een positief resultaat, want 4 jongen zijn uitgekomen. Zeker 2 zijn vliegvlug geraakt en één is terug opgemerkt in overwinteringsgebied.

De **gladde slang** werd verder gemonitord met behulp van de plaatjesmethode. De resultaten daarvan waren positief tegenover de voorgaande jaren. De gladde slang werd 157 keer aangetroffen tussen 23 januari en 23 oktober waaronder 35 keer onder een rubberen plaat. Onder de platen zijn ook vooral rugstreeppadden waargenomen en enkele vinpootsalamanders. De **adder** is met zijn 135 waarnemingen veel gezien, mogelijk door een hogere zoekinspanning of door de weersomstandigheden. De **levendbarende hagedis** werd ook weer mee opgenomen en moet zeker verder opgevolgd worden. Het aantal observaties van deze soort blijft nog steeds laag.

Foto: Veldbezoek aan het Marum op 24/08, onder begeleiding van Katja Claus en Dirk Bauwens.

De amfibieën werden dit jaar gemonitord met Vermandel fuiken en Von Laar M2 drijvende fuiken. Hierdoor was het mogelijk de vangstefficiëntie van de verschillende soorten fuiken te bepalen. De doelsoorten zijn nog steeds **rugstreeppad**, **heikikker**, **vinpootsalamander** en **poelkikker**. Vennen in de Nieuwe Gemeentebossen en Withoefse Heide werden net zoals in 2018 gemonitord. Alle aandachtsoorten werden opgemerkt, maar de heikikker werd maar zelden aangetroffen. Voor Ravon werden ook de vennen in Kortenhoeff gemonitord. Op de verbindingsstraat werden het aantal verkeersslachtoffers van vinpootsalamander opgevolgd voor "dieren onder de wielen".

De monitoring van de **dagvlinders** vond plaats in deelgebieden Steertse Heide, De Nol, Ruige Heide en Kraaienberg. Het hooibeestje en bruin zandoogje werden het meeste opgemerkt, het heideblauwtje en heivlinder opvallend minder. In heel het Grenspark is het bruin zandoogje al enkele jaren in stijgende lijn waargenomen. Daarentegen gaat het minder goed met het Groentje, Heideblauwtje en Heivlinder.

Voor de **libellen**monitoring zijn enkele vennen in Drielingvennen en Nieuwe Gemeentebossen onderzocht. Dertien van de zestien aandachtsoorten werden aangetroffen. De viervlek koraaljuffer en tengere pantserjuffer werden het meest opgemerkt. De maanwaterjuffer blijft het ook goed doen op de gekende plaatsen. Er werd in de winter ook gezocht naar de bruine winterjuffer in de Nieuwe Gemeentebossen en buiten verwachting werden eind 2024 exemplaren gevonden, dieper in de uitgedunde bossen.

De zoektocht naar de **hommelfauna** is ook dit jaar verder ondernomen. De typische hommelfauna van de heide heeft het moeilijk, allicht omwille van klimaatverandering en concurrentie met honingbijen.

Als extra monitoring insecten is er ook gekeken naar [water- en oppervlaktewantsen en waterroofkevers](#) in enkele vennen in de Nieuwe Gemeentebossen; **nachtlinders** in de Kalmthoutse Heide; **glimwormen** met gebruik van lichtvallen; **kevers** op paddenstoelen en achter schors.

De **planten**monitoring vond plaats in De Biezenkuilen, Boterbergen en de Ster, maar er werden ook vele waarnemingen daarbuiten ingevoerd. 57 aandachtsoorten en 10 invasieve exoten werden in het Grenspark opgemerkt door de monitorders. Op enkele plaatsen werd ook ‘beheermonitoring’ uitgevoerd. Deze data worden verder verwerkt m.b.v. INBOVEG, een vegetatiedatabank beheerd door het INBO.

Stages

Buiten de reguliere monitoring zijn er nog 2 stages uitgevoerd in Grenspark Kalmthoutse Heide. Studenten van de UA deden onderzoek naar de kamsalamander (Anne van Poecke) en heivlinder (Jolien Van Esbroeck).

Kamsalamander

Om inzicht te krijgen in de populatiegrootte van de kamsalamander wordt deze soort jaarlijks gemonitord in opdracht van de provincie Noord-Brabant. Deze monitoring vindt grotendeels plaats aan de Nederlandse kant in het noordwesten van het Grenspark. Tijdens deze monitoring is de verspreiding en populatiegrootte van de kamsalamander in diverse poelen bepaald.

Er zijn 77 kamsalamanders aangetroffen in Leemputten Zuid en Noord, Kleine Meer, Belderven, Leemven, Ranonkelven, Granaatven en Steertse Heide, dankzij het vele aanwezige water in het voorjaar. Het [rapport](#) wordt steeds overhandigd aan de provincie Noord-Brabant. Deze monitoring wordt de volgende jaren verdergezet.

Heivlinder

De stage van de heivlinder is een vervolg op de monitoring van de jaren voordien. De student heeft op quasi dezelfde transecten helaas slecht 4 maal heivlinder aangetroffen. Het rapport van deze stage is nog in de maak. Deze monitoring zal het volgende jaar weer uitgevoerd worden omdat de heivlinder in het algemeen sterk achteruitgaat.

Naar een klimaatadaptatief landschap

SD2 Kwaliteitsvol en ecologisch robuust landschap door maatwerk, inrichting en beheer

Brandpreventie

Na de grootschalige natuurbrand in 2011 is in samenwerking met de gemeenten en beheerders door Grenspark gewerkt aan een systeem van brandwegen in het volledige gebied. Deze wegen moeten brandweer in staat stellen om snel het juiste materiaal in de juiste positie te krijgen in geval van brand. Jaarlijks worden deze brandwegen geïnspecteerd op toegankelijkheid.

In 2023 hebben de burgemeesters van Woensdrecht en Kalmthout initiatief genomen om de verschillende belanghebbenden bij natuurbranden opnieuw samen te brengen. Aanleiding hiervoor zijn de toenemende lange periodes van droogte en de daarbij samenhangende risico's op natuurbranden. Hiervoor hebben ze de “Gebiedscommissie Natuurbrandpreventie” opgericht. Grenspark Kalmthoutse Heide vestigt bij beheerders en eigenaars de aandacht op deze preventieve inspecties en gaat waar nodig of mogelijk in overleg over het toevoegen van relevante wegen aan de kaart voor brandweerdiensten.

Duurzaam toerisme en recreatie

SD1 Bezoekers op een duurzame manier ontvangen en begeleiden

Gebruik alle terrein rolstoelen

Vanwege de verbouwingen aan het Vroente-gebouw was er tijdelijk slechts 1 alle-terrein rolstoel van het Grenspark ter beschikking voor wie slecht ter been of (tijdelijk) minder mobiel is. Visit Kalmthout verzorgde de uitlening van deze rolstoel vanuit het tijdelijke infokantoor op de parking voor het gebouw. Deze terreinrolstoel is gratis te gebruiken in het Grenspark.

Het onderhoud en kleine herstellingen zoals een platte band, kleine herstelling, ... neemt het Grenspark voor zich. In 2024 werd de alle-terreinrolstoel in totaal 81 keer uitgeleend.

De Cadweazle, de elektrische terreinrolstoel van De Vroente werd 48 keer uitgeleend. Dit in de periode april 2024 (paasvakantie) tot en met de herfstvakantie 2024 (de eerste week van november). Tijdens de koude wintermaanden wordt de Cadweazle niet uitgeleend zolang de verbouwingen aan het Vroente gebouw bezig zijn omdat de batterij van de rolstoel dan permanent koud zou staan. Vanaf de heropening van De Vroente zal de Cadweazle ook terug in de winterperiode uitgeleend worden.

Bezoekerskaart

De bezoekerskaart van Grenspark Kalmthoutse Heide blijft een gegeerde kaart. In 2024 werden er ongeveer 3750 Nederlandstalige en 130 Engelstalige bezoekerskaarten verkocht via de verschillende verkoopkanalen van VVV's en gastheren. Er werden ook een 150-tal folders Poortfietslussen verkocht in 2024.

Natuurgidsen in het Grenspark

In 2024 vonden er 25 gratis wandelingen met gids plaats in het Grenspark, zowel aan Nederlandse als aan Vlaamse zijde van het gebied. 438 deelnemers in totaal namen deel aan deze wandelingen.

- 06.01.2024: Kalmthoutse Heide: 14 deelnemers
- 07.01.2024: Ravenhof-Moretusbos: 5 deelnemers
- 13.01.2024: Steertse Duinen: 16 deelnemers
- 04.02.2024: Kalmthoutse Heide: 30 deelnemers
- 18.02.2024: Kortenhoeff: 13 deelnemers
- 03.03.2024: Kalmthoutse Heide: 7 deelnemers
- 17.03.2024: Ravenhof-Moretusbos: 17 deelnemers
- 06.04.2024: Kalmthoutse Heide: 17 deelnemers

- 21.04.2024: Abdijbossen: 48 deelnemers
- 05.05.2024: Kalmthoutse Heide: 24 deelnemers
- 12.05.2024: Withoefse Heide: 5 deelnemers
- 26.05.2024: Noordpolder: 22 deelnemers
- 01.06.2024: Kalmthoutse Heide: 11 deelnemers
- 06.07.2024: Kalmthoutse Heide parking Zuid: 19 deelnemers
- 07.07.2024: Kortenhoeff: 20 deelnemers
- 03.08.2024: Kalmthoutse Heide parking Zuid: 18 deelnemers
- 31.08.2024: Kortenhoeff: 11 deelnemers
- 07.09.2024: Korte Heuvelstraat: 9 deelnemers
- 29.09.2024: Krikelareduinen: 27 deelnemers
- 06.10.2024: Withoefse Heide: 11 deelnemers
- 12.10.2024: Ravenhof-Moretusbos: 31 deelnemers
- 19.10.2024: Korte Heuvelstraat: 21 deelnemers
- 03.11.2024: Kalmthoutse Heide: 28 deelnemers
- 09.11.2024: Korte Heuvelstraat: 8 deelnemers
- 07.12.2024: Kalmthoutse Heide: 6 deelnemers

SD2 Duurzaam reizen naar en door het Grenspark

Interreg MONA

Het Interreg MONA-project, gelanceerd in 2023, richt zich op het bevorderen van duurzaam toerisme in en rond beschermde natuurgebieden in Noordwest-Europa. Dit project streeft naar een modal shift in transportkeuzes, waarbij de nadruk ligt op duurzamere vormen van vervoer, zoals elektrische fietsen, treinen en bussen. Dit omvat een inspanning om de verbinding tussen bestaande bus- en treinstations en de ingangen van het park te verbeteren, met maatregelen zoals pendeldiensten en gemeenschappelijke fietsen. Het doel is om de impact van voertuigverkeer op de omgeving te minimaliseren, de parkeerdruk rond de kwetsbare natuur te verminderen en overlast voor lokale bewoners te voorkomen. Het project omvat ook het ontwikkelen en upgraden van infrastructuur en wandelpaden om een barrièrevrij bezoek te garanderen.

Een belangrijk onderdeel van het MONA-project is monitoring, onderzoek en analyse. Kennispartners zoals BUas (Breda University of Applied Sciences) en KU Leuven verzamelen data om de effectiviteit van de genomen maatregelen te beoordelen. Dit omvat ook de monitoring van het gebruik van routes en drukte in specifieke natuurgebieden. Het project, dat loopt van 2023 tot 2027, is een samenwerking tussen diverse partners, waaronder Np Van Gogh, Utrechtse Heuvelrug, NP Veluwezoom, Grenspark Kalmthoutse Heide, Parc Naturel Régional de la Montagne de Reims, Parc naturel Régional Scarpe Escaut, KULeuven, Breda University of Applied Sciences, Polis, Tourismus Zentrale Saarland, VisitBrabant, en Toerisme Provincie Antwerpen.

Met dit innovatieve project zet Grenspark Kalmthoutse Heide belangrijke stappen naar een duurzame toekomst waar natuurbehoud en recreatie hand in hand gaan. Meer informatie over het project is te vinden op de [website van MONA](#) en de [projectpagina](#) van Grenspark Kalmthoutse Heide.

SD3 Sterke verhalen als bouwstenen voor unieke belevingen

Verhalen van Heide en Verre

In 2023 lanceerde Grenspark de erfgoedcampagne 'Verhalen van Heide en Verre,' waarin het landschap, persoonlijke verhalen en de geschiedenis van Grenspark Kalmthoutse Heide centraal staan. De campagne bracht al 5 verhalen tot leven via korte filmpjes en heeft als doel betrokkenheid te vergroten, omwonenden te betrekken als ambassadeurs, en persoonlijke, emotionele verhalen te delen. In 2024 volgden 3 nieuwe filmpjes en twee podcastafleveringen. De campagne werd verspreid via nieuwsbrief, sociale media, website, Spotify en YouTube.

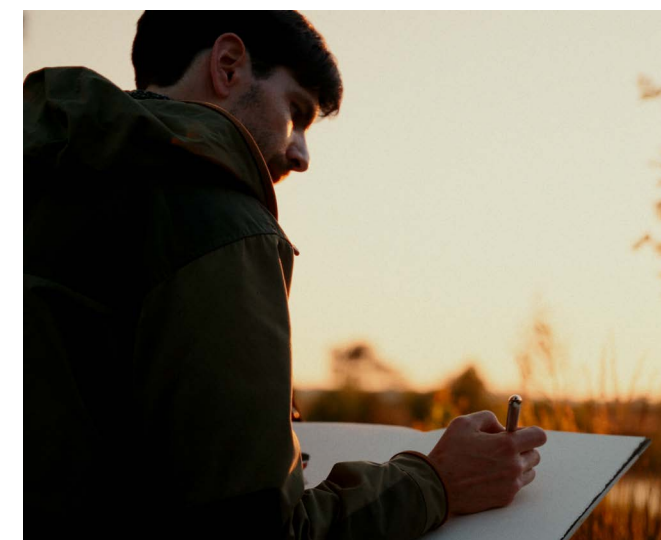
Het verhaal van Anne Marie Driessens

Kort na de Tweede Wereldoorlog besloten de ouders van Anne Marie om in een gezondere omgeving te gaan wonen. Ze verhuisden naar de Withoefse Heide, waar ze dankzij de wet De Taeye een bescheiden woning konden bouwen. Te midden van de uitgestrekte heide, vennen en duinlandschappen bracht Anne Marie haar jeugd door. Hoewel ze later naar Deurne verhuisde, nam ze een stukje van de heide met zich mee in de vorm van een schilderij. We bezochten Anne Marie in haar serviceflat in Berchem, waar ze herinneringen ophaalde aan haar jeugd. → [Filmpje](#)

Het verhaal van Wim en Marike De Haan

Al ruim 14 jaar monitoren Wim en Marike de Haan amfibieën in Grenspark Kalmthoutse Heide. Elk voorjaar starten ze hun controlerondes door fuiken te plaatsen in de vennen, die ze de volgende dagen controleren op salamanders en kikkers. Deze waarnemingen worden zorgvuldig genoteerd. Samen met tientallen andere vrijwilligers zorgen Wim en Marike ervoor dat dankzij hun waarnemingen trends kunnen worden vastgesteld. Dit stelt natuurbeheerders in staat om gepaste maatregelen te nemen ter bescherming van de soorten en hun leefgebied. → [Filmpje](#)

Het verhaal van Joris De Raedt

Voor wetenschappelijk illustrator en graficus Joris De Raedt is het Grenspark een inspirerende werkplek. Hier kan hij uren doorbrengen, turend door zijn telescooplenzen of aquarellerend in zijn schetsboek. Joris bestudeert en tekent dieren, voornamelijk vogels, en planten in hun natuurlijke habitat. Zijn werk is gekend en geliefd bij opdrachtgevers ver buiten de landsgrenzen. Toch keert Joris graag en regelmatig terug naar het Grenspark, zijn achtertuin, waar hij het natuurlijk gedrag van vogelsoorten vastlegt in prachtige, realistische illustraties.

→ [Filmpje](#)

→ [Podcastaflevering](#)

SD4 Meerwaarde creëren voor omwonenden en lokale ondernemers

Peters en meters wandelpaden

De peters en meters van de wandelpaden zijn een vaste waarde in het Grenspark. Zij controleren hun pad meerdere keren per jaar en ruimen het kleine zwerfvuil op. Het Grenspark volgt de meldingen op en bezorgt waar nodig extra informatie aan de beheerders. Momenteel kunnen we beroep doen op een 35-tal vrijwilligers (Peters en Meters) die minstens 4 maal per jaar alle wandel- en ruiterspaden controleren en het achtergelaten zwerfvuil opruimen.

Cursus Gastheer/Gastvrouw van het Grenspark

Op dinsdag 19 november 2024 ontvingen 19 nieuwe gastheren en gastvrouwen hun certificaat van Grenspark Kalmthoutse Heide. Dit certificaat werd uitgereikt na afloop van een vierdaagse opleiding, waarin de deelnemers uitgebreid kennismaakten met het natuurgebied. Maar liefst 16 ondernemingen uit de regio – zowel aan Vlaamse als aan Nederlandse zijde – namen deel aan dit traject. Met deze nieuwe lichterij telt het Grenspark nu 42 gecertificeerde gastheren en gastvrouwen, die een waardevolle rol vervullen als ambassadeurs van het grensoverschrijdende natuurgebied.

Tijdens de opleiding, georganiseerd door Grenspark Kalmthoutse Heide in samenwerking met IVN Natuureducatie, doken ondernemers uit de regio diep in de unieke natuur, flora en fauna, geschiedenis, en recreatiemogelijkheden van het 6.000 hectare grote Grenspark. Het gevarieerd programma bestond uit zowel theorie als praktijk, door middel van workshops, lezingen, terreinexcursies en opdrachten. De deelnemers leerden over de werking en het beheer van het natuurgebied en werden geïnspireerd om de opgedane kennis met hun gasten te delen.

Ambassadeurs uit Vlaanderen en Nederland

De nieuwe gastheren en gastvrouwen vertegenwoordigen een diverse groep ondernemers uit verschillende sectoren. Onder hen bevinden zich: Stichting Titurel, De Gerda Hoeve, Stal Westerhof, Tuin- en Akkerbouwbedrijf Withagen, HVN 10, 't Greefsch Geluck, Heiderust, De Purperij, BikeAholc, Kempengoud, Operating Collective, vzw De Rommeshoef, Holistisch Centrum -OM, Un PEU d'O, Visit Kalmthout en vakantieverblijf Bielebale vzw.

Deze ondernemers zetten zich in om bezoekers wegwijs te maken in het gebied. Het groeiende netwerk van gastheren- en vrouwen komt jaarlijks bijeen om kennis en ervaringen uit te wisselen, en samen te werken aan een sterk, duurzaam toeristisch netwerk.

Nadia van vakantieverblijf Bielebale vzw kijkt met enthousiasme terug op de cursus:

“Door de cursus heb ik veel nieuwe mensen ontmoet en is er al een prachtige samenwerking ontstaan rond vakanties voor mensen die lichte zorg nodig hebben. De persoonlijke verhalen en lokale inzichten die tijdens de cursus werden gedeeld, waren bijzonder inspirerend. Ik heb enorm genoten!”

De cursus, inmiddels voor de vierde keer georganiseerd, draagt bij aan de versterking van het regionale toerisme en natuurbehoud. Door de jaren heen heeft het Grenspark een divers netwerk van ambassadeurs opgebouwd, die de waarden van dit unieke natuurgebied actief uitdragen.

Terugkomdagen gastheren- en vrouwen

Maandag 18 maart 2024 organiseerde het Grenspark samen met IVN Natuureducatie de jaarlijkse netwerkbijeenkomst voor de gastheren en natuurgidsen van Grenspark Kalmthoutse Heide, met als thema ‘streekproducten’. Het was een inspirerende netwerkbijeenkomst, gehost door [Kampeerboerderij de Boskeelen](#) in een toepasselijke setting. Alle aanwezigen brachten hun favoriete streekproduct mee en namen ons mee in het verhaal achter het streekproduct.

Foto: Terugkomdag gastheren- en vrouwen van het Grenspark bij De Boskeelen

MTB klusdag: Dig & Ride Event

Op zondag 16 juni kwamen mountainbikeliefhebbers en vrijwilligers samen voor het Dig & Ride Event, georganiseerd door de Grenspark Trail Builders. Met schoppen en harken in de hand werden ondanks het regenachtige weer waterkuilen en kombochten bij route groen met succes aangepakt, dankzij de inzet van vele helpende handen. Na een actieve ochtend kwamen de deelnemers samen voor een gezellige lunch bij Taverne De Leeuw van Vlaanderen. In de namiddag was het tijd om de trails te verkennen. Je kon deelnemen aan mini-clinics om je vaardigheden te verbeteren, variërend van het aanleren van technieken voor jumps, het vakkundig nemen van kombochten tot het perfectioneren van je pumpsessies en meedoen aan een social ride met onze ervaren crewleden.

Foto: MTB-liefhebbers aan het werk

SD5 Bezoekersmonitoring

De bezoekerstellers aan de brand- en uitkijktoren en de Stapper geven nuttige informatie, omdat beide torens een landmark en trekpleister zijn voor bezoekers. Beide tellers zijn operationeel vanaf begin februari 2023. In 2024 zijn er langs de teller “De Stapper” 36.105 (72.211/2) bezoekers gepasseerd en bij de teller “Brandtoren” ongeveer 69.599 (139.198/2) bezoekers. De aantallen worden gehalveerd aangezien deze tellers heen en terug registreren. Ter info is ook nog de data van de bezoekersteller aan de “Duitse Weg”(Kalmthout bezoekerscentrum) toegevoegd.

Foto: Data teller “De Stapper” (voor juiste aantallen moet je bovenstaande getallen halveren)

Foto: Data teller “Duitse Weg”

Foto: Data teller “Brandtoren” (voor juiste aantallen moet je bovenstaande getallen halveren)

Mountainbikeroutes (MTB)

MTB is een populaire buitensport en heeft zeker ook de voorbije jaren een steeds grotere groep mensen de natuur in laten ontdekken. In overeenstemming met de recreatieve zonering in het Grenspark, zijn er 4 intensieve MTB-routes in de C-zones van het gebied aanwezig, met name Stoppelbergen, Wildernissen, Volksabdij en Staartse Duinen. Deze routes zijn verbonden met een gele verbindingslus. De routes worden nog steeds goed gebruikt en door velen geapprecieerd. Vrijwilligers krijgen complimenten voor hun goede onderhoudswerken.

In 2024 zijn er boswerkzaamheden uitgevoerd aan Stoppelbergen. In samenwerking met vrijwilligers en terreinbeheerder werden de MTB-routes snel hersteld. Nog in 2024 is de mtb-kaart geüpdatet, zijn er kleine aanpassingen aan de gele lus uitgevoerd, is een deel van de Blauwe MTB-route Volksabdij vernieuwd, inclusief een 25m lang vlonderpad en heeft de NTFU de routes geclassificeerd.

De verkoop van het aantal dag- en jaarvignetten zijn tegenover 2023 nagenoeg gelijk gebleven.

Ticketverkoop via Eventsquare:

Vanaf 1/1/2024 tot en met 31/12/2024 werden er 4.726 jaarvignetten verkocht.

Vanaf 1/1/2024 tot en met 31/12/2024 werden er 1.122 dagvignetten verkocht.

Gebiedseducatie

SD1 Constructieve samenwerking versterken tussen alle actoren die betrokken zijn bij de uitvoering van educatie

Vrijwilligersavond december

Op donderdag 12 december is er voor de eerste keer een vrijwilligersavond georganiseerd voor alle mensen die zich vrijwillig inzetten voor het Grenspark. De avond bestond uit een inhoudelijk deel waarbij er een update over de ontwikkelingen in het Grenspark werd gegeven en een inspirerende presentatie door Niels Reinders over Natuur en Gezondheid. Bijna 100 vrijwilligers van Grenspark en verschillende partnerorganisaties waren aanwezig.

Beleefweek 2024: ontdek de soortenrijkdom van Grenspark Kalmthoutse Heide

Van 20 tot en met 26 mei 2024 organiseerde Grenspark Kalmthoutse Heide samen met IVN Natuureducatie en diverse Vlaamse en Nederlandse partners de allereerste editie van de Beleefweek. Gedurende deze week stond de soortenrijkdom van het park centraal, met speciale aandacht voor de Dag van de Bij (20 mei), de Dag van de Biodiversiteit (21 mei) en de European Day of Parks (24 mei).

Het programma werd breed gepromoot via een communicatietoolkit die we voor onze partners hadden voorbereid, inclusief kant-en-klare teksten en beeldmateriaal. Daarnaast verspreidden we een persbericht dat door verschillende nieuwssites werd opgepikt. Ook via onze eigen kanalen, zoals de website, sociale media en nieuwsbrief, werd de Beleefweek goed gedeeld en bereikt.

Bezoekers van alle leeftijden konden deelnemen aan een gevarieerd programma. Met onder andere een insectensafari, veldbezoek bij bioboerderij Kepengoud, landschapstocht bij Groote en Kleine Meer en een bouw pakket 'wilde bij' in het Karrenmuseum, bood de Beleefweek een onvergetelijke natuurervaring. Het succes van deze eerste editie vormt een stevige basis om in 2025 opnieuw een Beleefweek te organiseren en de betrokkenheid bij de natuur verder te vergroten.

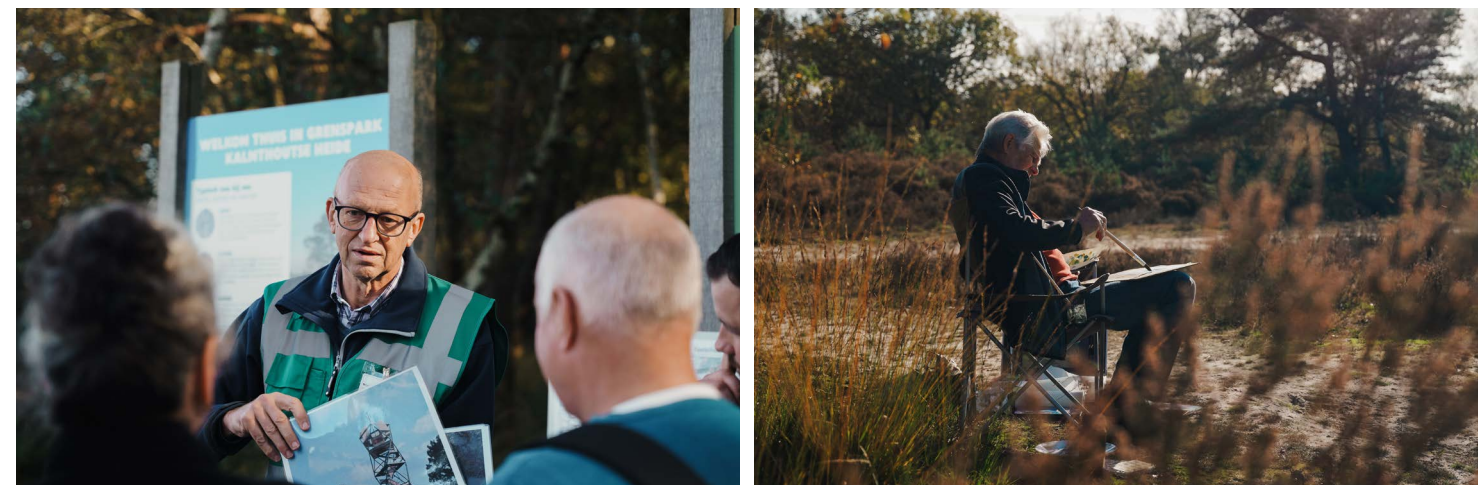
In deze [aftermovie](#) werden enkele sfeerbeelden vastgelegd van de Beleefweek.

Internationale Dag van de Stilte in Grenspark Kalmthoutse Heide

Op zondag 27 oktober 2024 stond de Internationale Dag van de Stilte centraal in Grenspark Kalmthoutse Heide. Als officieel erkend 3-sterren stiltegebied bood het Grenspark opnieuw een unieke gelegenheid om de kracht van stilte te ervaren in een prikkelarme omgeving. Samen met verschillende partners werden vier bijzondere activiteiten georganiseerd, die bezoekers op een inspirerende manier kennis lieten maken met de rust en sereniteit van het gebied. De campagne kreeg brede aandacht dankzij een persbericht, een uitgebreide communicatietoolkit voor partners met kant-en-klare teksten en beeldmateriaal, en promotie via de website, nieuwsbrief, sociale media, posters en visitekaartjes.

Op zaterdag 26 oktober startte het stilteweekend met een meditatieve stiltewandeling in de Kloostertuin van het voormalige klooster van de paters Redemptoristen in Essen. De activiteiten op zondag 27 oktober omvatten een workshop landschapsschilderen, een stiltebeleving vanaf het hoogste platform van de brand- en uitkijktoren, en een interactieve stiltewandeling voor gezinnen. De workshop landschapsschilderen combineerde kunst en natuur. Natuurgids Hans Geldhof deelde verhalen over de 19e-eeuwse landschapsschilders. Vervolgens lieten deelnemers zich inspireren tijdens een tekenworkshop onder begeleiding van ervaren kunstenaars van schildervereniging 't Palet. ATV kwam langs voor een [reportage](#). Bij de brand- en uitkijktoren konden bezoekers vanaf 30 meter hoogte genieten van de weidse stilte en kregen ze een unieke inkijk in het werk van de brandtorenwachters en boswachters van Agentschap voor Natuur en Bos. Voor gezinnen was er een speelse en interactieve wandeling georganiseerd door De Vroente, Duurzaam Educatiepunt. Kinderen en ouders leerden samen over het belang van stilte in de natuur door doe-opdrachten en leuke weetjes. De wandeling eindigde met een beklimming naar het hoogste platform van de uitkijktoren voor een adembenemend uitzicht over het Grenspark.

Foto's: stiltebeleving brandtoren en workshop landschapsschilderen

Foto: Junior Rangerkamp - vogels herkennen en ringen

Junior Rangerkamp

Het Junior Rangerkamp is sinds 2006 een vaste waarde in het Grenspark. Van 12 tot en met 16 augustus 2024 organiseerde Grenspark Kalmthoutse Heide dit leerrijke natuurkamp voor jongeren van 13 tot 17 jaar waarbij heel de week in het teken stond van de natuur in en rondom het Grenspark. Ook dit jaar was het kamp weer een succes met 19 deelnemers en een enthousiaste begeleidersploeg van 5 vaste begeleiders en verschillende vrijwilligers.

De jonge natuurliefhebbers gingen onder begeleiding van verschillende experts op zoek naar gladde slangen, reptielen, en vleermuizen. Ze deden zelf beheerwerken zoals het verwijderen van jonge dennen in De Nol in samenwerking met Natuurpunt. Ook bij ANB staken ze de handen uit de mouwen om een heideveldje open te houden.

Ze spotten vogels en leerden hen herkennen en kregen een interessante workshop vogels tekenen door illustrator Joris De Raedt. Welkom Wolf gaf een leerrijke en interessante uiteenzetting over het leven van de wolf in Vlaanderen, waarbij de jongeren veelvuldig vragen konden stellen over de voor- en nadelen van de Wolf in onze samenleving, een boeiende en leerrijke avond. Een avontuurlijke avondddropping en een spannende overnachting onder de sterrenhemel, een natuurquiz, veel spelletjes tussendoor en gezond en lekker eten maakten de week compleet. Dank aan de begeleiders die deze jonge bende een onvergetelijke week hebben laten beleven.

Junior Rangersclub

Naast het Junior Rangerkamp is er ook een maandelijkse Junior Rangerclub. Vanaf september 2024 kon de Junior Rangersclub niet langer onder de vlag van De Vroente (Vlaamse Overheid) georganiseerd worden. Het organiseren van een jeugdwerking behoorde niet langer tot de kerntaken van De Vroente en om de werking toch te kunnen verderzetten nam het Grenspark de organisatie over. Er waren 18 jongeren ingeschreven in 2024 en 4 enthousiaste begeleiders op het terrein: Daan, Linsy, Inez en Anne. De begeleiders maken de praktische afspraken en doen de begeleiding op het terrein, het Grenspark staat in voor de administratieve afhandeling van de inschrijvingen, bijdragen en kosten, de communicatie en de ondersteuning van de begeleiders en het programma.

Foto: Junior Rangersclub – Kerstboomactie

Vanaf hun 12 tot 17 jaar kunnen ze hieraan deelnemen. Zo kunnen de jonge natuurliefhebbers die eerder deelnamen aan de Libelhamelclub (6 tot 12 jaar) hun interesse voor de natuur naadloos verder uitbouwen. We hopen dat een deel van de jongeren nadien aan de slag gaat als vrijwilliger in en rond het Grenspark. In schooljaar 2024 kwamen de Junior Rangers 10 keer samen. Ze hielpen mee met (natuur)beheer, gingen op tweedaagse in Ossendrecht, leerden alles over paddenstoelen en vlinders in het Grenspark, en organiseerden in december een kerstboomactie in samenwerking met Natuurpunt. Door jonge dennenbomen te verwijderen, hielpen de Junior Rangers met deze actie om ruimte te maken voor heidegroei en voor typische heidesoorten zoals de heivlinder, boomleeuwerik, en nachtzwaluw. De afgezaagde dennen en sparren kregen in vele huiskamers een tweede leven als kerstboom.

Libelhamelclub

In 2024 vierde de Libelhamelclub (natuurclub voor kinderen van 6 tot 12 jaar) haar 25-jarig bestaan. Dit jubileumjaar bracht niet alleen feestelijkheden, maar ook veranderingen met zich mee. De Vlaamse Overheid besloot de financiële ondersteuning stop te zetten. Om de werking van de club voort te zetten, nam het Grenspark de organisatie over.

De Libelhamelclub telde in 2024 67 leden, die tien keer per jaar samenkwamen voor natuuractiviteiten. Het aantal leden daalde licht ten opzichte van het voorgaande jaar (83 leden). Deze daling is voornamelijk toe te schrijven aan de uitstroom van oudere leden.

De club wordt ondersteund door een vaste ploeg ervaren natuurgidsen die zich richten op educatieve en speelse natuurervaringen. In 2024 stonden activiteiten centraal zoals “Heide make-over”, “Buggy-bastards” en “Natuur op je bord”. Het programma legt de nadruk op zelf ontdekken, experimenteren en het creëren van inzicht in de samenhang van de natuur.

SD2 Het ontwikkelen en versterken van het educatief aanbod door opzetten van een educatiestrategie in samenwerking met de betrokkenen

Ontwikkelingen educatief netwerk en bijeenkomsten

In het kader van het Masterplanproces gedurende 2021-2023 heeft Grenspark een netwerk van samenwerkingspartners tot stand gebracht, elk op hun eigen wijze betrokken bij educatieve activiteiten in de regio. Samen met deze partners hebben we gezamenlijk gewerkt aan het formuleren van een gedeelde visie op educatie. Hierbij hebben we een grondige inventarisatie gemaakt van gidsen die actief zijn in het Grenspark en van educatieve partners die een aanbod hebben binnen en rondom Grenspark Kalmthoutse Heide. Als onderdeel van de educatiestrategie hebben we een illustratie ontworpen waarin het gebiedsverhaal en belangrijke pijlers uit de strategie worden gevisualiseerd. Deze illustratie wordt gebruikt als tool om partners mee te nemen in het gebiedsverhaal en het educatief aanbod hieraan te toetsen.

In 2024 is er ingezet op verdere stappen richting uitvoer van de educatie ambities uit het Masterplan:

- Er zijn 2 netwerkbijeenkomsten voor educatieve partners georganiseerd om door te bouwen aan overkoepelende samenwerking met gebiedspartners op het gebied van gebiedseducatie, participatie en communicatie. Deze bijeenkomsten waren gekoppeld aan de Beleefweek en aan de dag van Stille.
- Op strategisch niveau zijn overleggen met De Vroente en Natuurpodium opgestart. Doel is om meer samenwerking te bevorderen, de verhaallijnen meer in hun educatieprogramma's te integreren en samenwerk/koppelkansen te bekijken.

Natuurgidsencursus

Om nieuwe natuurgidsen voor het Grenspark te werven en reeds bestaande te voorzien van een goede basisopleiding organiseerde De Vroente samen met NatuurpuntAcademie en lokale partners in 2023 een nieuwe cursus natuurgids Grenspark Kalmthoutse Heide waar 25 cursisten aan deelnamen. Lessen theorie werden afgewisseld met gidsvaardigheden en excursies, onder begeleiding van vrijwilligers en medewerkers van lokale partners zoals het Grenspark Kalmthoutse Heide.

Samenwerking IVN

Vanuit LVVN (NL) wordt aan elk Nationaal Park in Nederland een subsidie verleend voor een coördinerende rol vanuit IVN op het gebied van educatie en (deels) communicatie (550 uur). De werkzaamheden vanuit IVN zijn op hoofdlijnen afgestemd met LVVN. De focus van de werkzaamheden wordt door elk park samen met de coördinator/projectleider van IVN bepaald. Onderling hebben de IVN coördinatoren regelmatig overleg om van elkaar te leren en elkaar te kunnen versterken.

In het Grenspark is in 2024 door IVN een bijdrage geleverd aan (meer info over de activiteiten staat elders in het verslag):

Educatiestrategie:

- Netwerkbijeenkomsten voor educatieve partners
- Beleefweek rond de Europese Dag van het Nationaal Park.
- Ondernemersbijeenkomsten voor de Gastheren/Gastvrouwen van het Grenspark.
- Overleggen met De Vroente en Natuurpodium opgestart
- Vanuit educatie meedenken bij de opzet van de communicatiestrategie.

Inhoudelijke ondersteuning Junior Rangers / Grenspark Rangers en Libelhamelclub.

- Gastheerschaps cursus
- Beleefweek en Stiltedag
- Afstemming met Nationale Parken in NL
- Vrijwilligersbijeenkomst

Governance

De organisatiestructuur in 2024

De organisatiestructuur is in 2023 ongewijzigd gebleven. De stuurgroep had 5 geplande vergadermomenten. De Bijzondere Commissie is in 2023 6 keer bij elkaar gekomen. Dit omvat het reguliere overleg, alsook een extra bijeenkomst met betrekking tot de kandidatuur tot Nationaal Park.

Grenspark Kalmthoutse Heide heeft in 2024 twee nieuwe collega's verwelkomd:

- Een projectleider mobiliteit in het kader van het Interreg Mona project
- Een projectleider Natuur en Water voor opvolging van natuurgerichte projecten

In 2024 werd er ook een raamovereenkomst gesloten met Monnikenheide Spectrum om een jongen in het kader van Begeleid Werken een onbezoldigde arbeidsactiviteit te bieden. Hij ging aan de slag met het digitaliseren van analoog fotomateriaal en het inventariseren van route aanwijzingen in het terrein.

Financiering

De werking van het Grenspark is in grote mate afhankelijk van de financiering van de Vlaamse Overheid. Daarnaast zijn er de bijdragen van partners die jaarlijks voor financiering zorgen. Een belangrijk onderdeel van de financiering is gebaseerd op projectsubsidies.

In 2024 ontving Grenspark financiering in het kader van volgende projecten:

- Interreg MONA
- LPN Fosfaatfilter Steertse Heide en herstel Evertandven
- Monitoring Kamsalamander Provincie Noord-Brabant
- Nederlandse Rijksoverheid: Ondersteuning Nationale Parken

Onderzoek naar eigen rechtspersoon

Sinds 2023 voert Grenspark met partners en belanghebbenden gesprekken over de oprichting van een eigen rechtspersoon. Onder begeleiding van de Universiteit van Maastricht – ITEM, werden statuten en een opzet opgemaakt om dit in te richten als een Internationale Vereniging Zonder Winstoogmerk (IVZW). De gesprekken met partners maakten echter duidelijk dat dit een nodeloos complexe vorm zou opleveren waarbij het moeilijk bleek om de evenwaardige bijdrage van partners te garanderen.

Daarom is binnen de Bijzondere Commissie gekozen voor een eenvoudiger model, naar het voorbeeld van Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Op basis van de presentatie van de werkwijze van Utrechtse Heuvelrug is gekozen om uitwerking te geven aan statuten en reglement voor een Stichting van Openbaar Nut volgens Belgisch recht. Deze statuten en werking zijn voorgesteld op de Bijzondere Commissie van 5 december 2024 en ondersteund door de partners. De formele oprichting is gepland voor 2025.

Communicatie

Opstart communicatiestrategie

In 2024 zette Grenspark Kalmthoutse Heide de eerste stappen in de ontwikkeling van een communicatiestrategie. Samen met adviesbureau S&L en een kernteam van communicatie-experts werd gewerkt aan een strategie gericht op bezoekerscommunicatie. Hierbij werd voortgebouwd op de fundamenteën die eerder waren gelegd in het Masterplan van Grenspark, met specifieke aandacht voor het Message House en de gedefinieerde doelgroepen. Deze strategische aanpak vormt een belangrijke basis om de communicatie met bezoekers en partners in de komende jaren verder te versterken.

Communicatiemonitor

Met een focus op informeren, sensibiliseren en betrekken van bezoekers werden gerichte communicatiemaatregelen ingezet via diverse mediakanalen. Elk kwartaal werd een communicatiemonitor samengesteld, waarin de belangrijkste statistieken en hoogtepunten van de externe communicatie werden samengebracht. Deze rapporten werden gedeeld met de Stuurgroep en de Bijzondere Commissie om hen op de hoogte te houden van de voortgang en impact van de communicatie-inspanningen.

Een opvallend hoogtepunt in kwartaal 3 was de stijging in het bereik van onze Instagram-pagina, die gemiddeld steeg van 3.000 naar 21.100 volgers. Deze aanzienlijke groei werd veroorzaakt door het delen van een video van Joris de Raedt, die dankzij zijn grote internationale volgersbasis voor veel extra zichtbaarheid zorgde.

Digitale nieuwsbrief Wissels 2024

De digitale nieuwsbrief Wissels is voor veel volgers van Grenspark Kalmthoutse Heide een belangrijke bron van informatie over projecten, natuur en activiteiten. In 2024 werd er maandelijks een editie verzonden, en in kwartaal 4 bereikte de nieuwsbrief maar liefst 3.028 abonnees, een stijging ten opzichte van 2.794 abonnees in 2023.

[Wissels december 2024 – Fijne feestdagen](#)

[Wissels november 2024 – Grenspark verwelkomt 19 nieuwe ambassadeurs](#)

[Wissels oktober 2024 – Dit was de Dag van de Stilte 2024](#)

[Wissels september 2024 – Beleef de stilte van het landschap](#)

[Wissels augustus 2024 – Struikhei volop in bloei](#)

[Wissels juli 2024 – Draag bij aan een duurzame toekomst voor Grenspark Kalmthoutse Heide](#)

[Wissels juni 2024 – Verhalen van heide en verre: monitoring amfibieën](#)

[Wissels mei 2024 – Dit was de Soortenrijk Grenspark! Beleefweek](#)

[Wissels april 2024 – Neem deel aan onze Beleefweek rond Soortenrijkdom!](#)

[Wissels maart 2024 – Monitoring Kamsalamander in het Grenspark](#)

[Wissels februari 2024 – Natuur ontwaakt in Grenspark Kalmthoutse Heide](#)

[Wissels januari 2024 – Nieuwe podcast 'Van Heide en Verre'](#)

MTB-nieuwsbrief

De MTB-nieuwsbrief biedt abonnees informatie en updates over de 4 MTB singletracks aan de Nederlandse zijde van Grenspark Kalmthoutse Heide. Eind 2024 telt de nieuwsbrief 4.300 abonnees, een groei ten opzichte van 3.755 abonnees in 2023. In 2024 werden 4 nieuwsbrieven met MTB-nieuws verstuurd:

[MTB-nieuwsbrief januari 2024: omleidingen Stoppelbergen en Wildernissen](#)

[MTB-nieuwsbrief maart 2024: heropening paars en groen](#)

[MTB-nieuwsbrief mei 2024: Schrijf in voor het Dig & Ride event + boswachter Imke aan het woord](#)

[MTB-nieuwsbrief oktober 2024: verbeteringen aan de MTB-routes](#)

Website

In 2024 werd de website van Grenspark Kalmthoutse Heide opnieuw druk bezocht, met in totaal 133.000 gebruikers. Dit markeert een aanzienlijke stijging ten opzichte van 2023, toen er 93.000 gebruikers waren. Daarmee blijft de website het informatiekanaal met het grootste bereik voor het park. De meest geraadpleegde pagina's bevatten praktische informatie over wandelroutes en mountainbiken, die voortdurend in de belangstelling staan bij bezoekers. In totaal werden 35 nieuwsberichten gedeeld, waaronder interviews met stakeholders, oproepen om deel te nemen aan activiteiten, berichten over beheerwerken en monitoring,.... De stijging in het aantal bezoekers bevestigt het belang van de website als centraal communicatieplatform voor zowel nieuwe als terugkerende bezoekers. Een volledig overzicht van nieuwsberichten vind je [hier](#).

Sociale Media

In 2024 bleef Grenspark Kalmthoutse Heide actief inzetten op interactie en betrokkenheid via sociale media. De Beleefweek en de Dag van de Stilte waren twee belangrijke communicatiecampagnes die voor een breed bereik en veel interactie zorgden. De campagnes wisten niet alleen de aandacht van onze volgers te trekken, maar lokten ook veel positieve reacties uit van zowel partners als omwonenden. Daarnaast blijven seizoensgebonden foto's van lokale fotografen een populaire manier om de schoonheid van het Grenspark te delen en de betrokkenheid met onze volgers te versterken. Het visuele aspect blijft een krachtig middel om onze natuur en activiteiten onder de aandacht te brengen.

Facebook

In 2024 bereikte het Facebookaccount van Grenspark Kalmthoutse Heide een aanzienlijk groter publiek, met een totaal bereik van 201.901 accounts, vergeleken met 117.552 accounts in 2023. Er werden in totaal 73 berichten gepubliceerd, die samen bijdroegen aan het vergroten van de zichtbaarheid en betrokkenheid. Aan het einde van kwartaal 4 van 2024 had het Facebookprofiel 4.652 volgers. Het populairste bericht van het jaar was de oproep met de aankondiging van het programma voor de Beleefweek, dat het meeste bereik genereerde en veel positieve reacties uitlokte.

Instagram

Het Instagramaccount van Grenspark Kalmthoutse Heide zag in 2024 een gestage groei, met 2.900 volgers, een toename ten opzichte van 2.500 volgers in 2023. Het account bereikte in totaal 17.000 bezoekers, een indrukwekkende stijging ten opzichte van 6.400 bezoekers in 2023. Het populairste bericht van het jaar was een filmpje uit de campagne 'Verhalen van Heide en Verre', met influencer Joris de Raedt. Het filmpje, dat Engels ondertiteld was, bereikte maar liefst 13.600 weergaven, wat de sterke impact van deze samenwerking en het internationale bereik benadrukt.

LinkedIn

Eind 2024 telt het LinkedIn-kanaal van Grenspark Kalmthoutse Heide 538 volgers, een groei ten opzichte van 394 volgers in 2023. Het kanaal genereerde in totaal 26.736 impressies gedurende het jaar.

YouTube

In 2024 werden 3 nieuwe filmpjes toegevoegd aan het YouTube-kanaal van Grenspark Kalmthoutse Heide (www.youtube.com/@grensparkkalmthoutseheide), die onderdeel uitmaken van de campagne 'Verhalen van Heide en Verre'. Het kanaal behaalde dit jaar 1.939 weergaven en een totale kijktijd van 54,4 uren. Het populairste filmpje was dat van influencer Joris De Raedt, dat 353 weergaven trok. Het platform telt momenteel 32 abonnees, waarmee het bereik en de betrokkenheid op YouTube gestaag groeien.

Grenspark in de media 2024

In 2024 heeft Grenspark Kalmthoutse Heide zowel door zelf verstuurde persberichten als door spontane media-aandacht een aanzienlijke zichtbaarheid in de media bereikt. Er was een duidelijke stijging in redactionele aandacht in landelijke en regionale kranten en recreatieve tijdschriften. Journalisten weten Grenspark steeds beter te vinden, wat blijkt uit de frequente contacten met media zoals Gazet van Antwerpen, Het Nieuwsblad, Het Laatste Nieuws, de Woensdrechtse Bode, BN/DeStem, EOS, Halsterse Zuidwestkrant, en de Provinciale Zeeuwse Courant.

Naast het versturen van eigen persberichten, zorgden de berichten op onze website, sociale media en andere kanalen ervoor dat diverse journalisten en media Grenspark als onderwerp oppikten en hierover berichtten. Deze spontane berichtgeving leverde waardevolle redactionele publiciteit op, die onze zichtbaarheid vergrootte en onze boodschap naar een breder publiek bracht.

In 2024 verstuurde Grenspark zelf verschillende persberichten, waaronder over de lancering van een podcastaflevering, de Beleefweek, de Dag van de Stilte, en de verwelkoming van nieuwe gastheren en gastvrouwen. Deze persberichten werden opgepikt door diverse media en droegen bij aan de verspreiding van onze boodschap.

Enkele voorbeelden van artikelen die in de pers verschenen:

Januari

[Grenspark Kalmthoutse Heide brengt verhalen uit in nieuwe podcastreeks](#)

[Interview radio in de Avond van 5: Verhalen van Heide en Verre uit het Grenspark Kalmthoutse Heide](#)

[Staatsbosbeheer werkt aan het bos van de toekomst](#)

Februari

[Boorputten helpen bij brandpreventie Grenspark Kalmthoutse Heide](#)

[Ontdek al wandelend natuurgebied Kortenhoeff](#)

Maart

[Bezoekers, opgelet! Broedseizoen in Kalmthoutse Heide is geopend](#)

[Kleine amfibieën met grote trek](#)

[Geopark Schelde Delta krijgt UNESCO keurmerk](#)

April

[Grenspark Kalmthoutse Heide zoekt opvolging voor voorzitter Martin Groffen](#)

[Minder stress, lagere bloeddruk en goed voor je humeur: waarom wandelen in de natuur werkt](#)

Mei

[Ontdek de soortenrijkdom in Grenspark Kalmthoutse Heide tijdens beleefweek](#)

[Nieuwe boom tot bos wandeling op Kortenhoeff](#)

[Kalmthout pakt uit met toeristisch magazine](#)

[Nieuw Zwartvenbos verbindt Wulpenkreet met Kalmthoutse Heide voor zeldzame soorten](#)

[Grenspark Kalmthoutse Heide zoekt gastheren en gastvrouwen](#)

[Herinneringsbord bij de Volksabdij](#)

Juni

[Regeerakkoord 2024 – 2029 moet aandacht hebben voor robuuste, weerbare natuur](#)
[Bosbar heropent in Kalmthoutse Heide](#)

Juli

[Groenrand doet een oproep aan burgemeesters en schepencolleges](#)

Augustus

[Nu ook blauwtongvirus bij honderden schapen op Kalmthoutse Heide](#)
[Ontdek de purperen pracht van de Noorderkempen](#)
[Purperen pracht op een bloeiende kalmthoutse heide](#)

Oktober

[Een derde van Vlaamse natuur nog kwetsbaarder voor stikstof dan gedacht](#)
[Kalmthoutse Heide organiseert extra stiltebelevingen](#)
[Brandgang Withoefse Heide wordt verbreed voor brandveiligheid](#)
[Cursisten landschapsschilderen brengen dag van de Stille door op Kalmthoutse Heide](#)

November

[Eerste aanrijding met wolf in regio Brabantse Wal](#)
[Werkzaamheden in natuurgebied Kleine Meer](#)
[Grenspark Kalmthoutse Heide verwelkomt 19 nieuwe gastheren](#)
[Mountainbikers kiezen nu vaker legale bospaadjes](#)

December

[Kloosterrondwandeling Huijbergen](#)

Foto: Marlies Van den Bergh

INKOMSTEN IN 2024: €694.204,99	
inkomsten bestaan o.a. uit:	
Inkomsten bestaan o.a. uit :	
Subsidie Vlaamse Overheid (Agentschap voor Natuur en Bos) 2024	
Bijdrage Evides 2024	
Subsidie RVO – transitie Nationale Parken - restant 2023	
Subsidie RVO – Nationale Parken 2024	
Subsidie Interreg Canape project - restant	
Subsidie Provincie Noord-Brabant – fosfaatzuivering Groote Meer	
Subsidie Interreg NWE Mona project	
Bijdragen 4 gemeenten + Waterschap Brabantse Delta, Terreinbeheerders en Defensie	
Inkomsten verdienmodellen, monitoring, Junior Rangers en overige inkomsten	
Vrijval reserveringen 2023 & rentes	

UITGAVEN IN 2024	
Management	€ 397.414,79
Versterken natuurwaarden en kernkwaliteiten	€ 8.093,90
Algemene projecten	€ 190.506,57
Reservering van niet opgebruikte voorzieningen overgeheveld naar 2025	€ 90.000,00
Totaal incl. reserveringen:	€ 686.015,26

De jaarrekening 2024 wordt afgesloten met een licht positief resultaat van **€ 8.189,73**. Dit bedrag wordt bij het eigen vermogen van het Grenspark geteld. Hiermee komt het eigen vermogen op 31 december 2024 op een resultaat van € 292.156,79. De eindafrekening van het bestedingenplan 2024 vond plaats per 31/12/2024.

© Jo Meul

Samenstelling Bijzondere Commissie per 31-12-2024.

Dhr. M. Groffen	Voorzitter Grenspark
Dhr. D. Artois	Onroerend Erfgoed
Dhr. M. Huijbregts	DGW&T, Ministerie Defensie
Dhr. L. Jacobs	Burgemeester Gemeente Kalmthout
Dhr. G. Vandekeybus	Burgemeester Gemeente Essen
Dhr. H. Jongenelen	Burgemeester Gemeente Stabroek
Dhr. C. Geeraerts	Voorzitter Distr. Raad Berendrecht-Zandvliet-Lillo
Dhr. J. van Agtmaal	Wethouder Gemeente Woensdrecht
Dhr. D. Josten	Agentschap voor Natuur en Bos
Dhr. J. Van den Hout	Staatsbosbeheer
Dhr. W. Ibens	Natuurpunt
Mw. D. Willemse	Vereniging Natuurmonumenten
Dhr. L. Van Craen	Vlaamse Milieumaatschappij, Afdeling Water
Dhr. J. B. Cogels	Grote Eigenaren Nederland
Mw. N. Vanreeth	Grote Eigenaren Vlaanderen
Dhr. J. van Dongen	Kleine Eigenaren Nederland
Dhr. B. Stokmans	Kleine eigenaren Vlaanderen
Mw. K. van den Berg	Waterschap Brabantse Delta
Dhr. E. Poulus	Evides

Adviseurs en parkorganisatie	
Dhr. H. Mooren	Secretariaat-Generaal Benelux Economische Unie
Dhr. J. Weverbergh	Grenspark coördinator
Dhr. R. Delvaux	Grenspark medewerker

Agendaleden	
Dhr. G. De Blust	Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
Mw. V. Kussé	Agentschap voor Natuur en Bos
Dhr. S. Avontuur	Waterschap Brabantse Delta
Mw. N. Rijsdijk	Waterschap Brabantse Delta
Dhr. A. Goorden	Staatsbosbeheer
Dhr. R. Daelemans	Gemeente Stabroek
Dhr. M. Konings	Gemeente Kalmthout
Mw. S. Van Aert	Gemeente Essen
Mw. M. van den Berg	Gemeente Woensdrecht
Dhr. J. Willemsen	Evides
Dhr. K. Meesters	District Raad Berendrecht-Zandvliet-Lillo
Dhr. R. Vriends	Natuurmonumenten
Dhr. S. Versweyveld	Natuurpunt
Mw. A. Westerveen	IVN
N.B. BENEGO is via haar voorzitter, dhr. G. Van Tichelt, vertegenwoordigd	

Samenstelling Stuurgroep per 31-12-2023.

Dhr. M. Groffen	Voorzitter Grenspark
Dhr. J. Weverbergh	coördinator Grenspark
Dhr. H. Mooren	Secretariaat-Generaal Benelux Economische Unie
Dhr. M. Huijbregts	Rijksoverheid
Mw. M. Heyn	Provincie Antwerpen
Mw. M. van den Berg	Gemeente Woensdrecht
Dhr. R. Meijer	Gemeente Woensdrecht
Dhr. M. Konings	Gemeente Kalmthout
Dhr. R. Daelemans	Gemeente Stabroek
Mw. S. Van Aert	Gemeente Essen
Dhr. S. Avontuur	Waterschap Brabantse Delta
Dhr. M. Vogels	Natuurpunt
Dhr. R. Vriends	Vereniging Natuurmonumenten
Mw. E. Langbroek	Staatsbosbeheer
Mw. V. Kussé	Agentschap voor Natuur en Bos
Dhr. L. van Craen	VMM
Mw. M. Hulshof	Evides
Mw. S. Regniers	Departement Omgeving, De Vroente
Dhr. J.B. Cogels	Particulier
Dhr. A. Vos	Particulier/adviseur
Dhr. J. van Dongen	Particulier
Dhr. S. Nelen	Particulier
Dhr. J. Van Mierlo	Particulier
Dhr. H. van Lommel	Bosgroep Zuid NL
Dhr. T. Hamans	Landbouwraad Essen
Mw. Lia Van Wezel	Landbouwraad Kalmthout
Mw. S. Janssens	Grenspark medewerker

Secretariaat en Management

Dhr. Jan Weverbergh	Coördinator
Mw. M. Wyckmans	Medewerker
Dhr. R. Delvaux	Medewerker
Mw. S. Janssens	Medewerker
Dhr. M. Van den Bergh	Medewerker
Dhr. Klaas Pauly	Medewerker

Publicatielijst

Titel	Auteur	Opleidingsinstituut/ onderzoeksbureau	publicatiejaar
Infobrochure voor Gastheerschapskursus Grenspark	Grenspark/IVN	Grenspark/IVN	2024
Rapport: Broedvogels Vennencomplex Kalmthoutse Heide	Rudi Delvaux/Bram Vogels	Grenspark	2024
Rapport: nestbescherming Wulp	Rudi Delvaux/Bram Vogels	Grenspark	2024
Rapport: Analyse resultaten broedvogeltelling 2023 waterwingebieden Brabantse Wal	Hidde Bult	Evides	2024
Rapport: Kamsalamander monitoring	Anne van Poecke	UA/Grenspark	2024
Rapport: carabidae wildernissen 2024	Vera Vandenbulcke en Gerrit Groeneweg	Natuurmonumenten	2024
Rapport: Monitoring macrofauna van enkele vennen en poelen in het Grenspark Kalmthoutse Heide 2024	Vera Vandenbulcke en Gerrit Groeneweg	Grenspark	2024
Rapport: Macrofauna van de vennen en poelen in het EVIDES-waterwingebied Huijbergen	Vera Vandenbulcke en Gerrit Groeneweg	Evides	2024

Foto: insectensafari Beleefweek Soortenrijk Grenspark

Foto: Jo Meul

Grenspark Kalmthoutse Heide

www.grensparkkalmthoutseheide.com